

Prima instanță, judecător
Lilia

Roic-Botezatu

Dosarul nr.1a-340/23
nr. 1-21176317-02-1a-14022023

DECIZIE

05 aprilie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,
în componența:
Președintele ședinței de judecată, judecător
judecători

grefier
cu participarea
procurorului
avocatului

Spoială Alexandru
Diaconu Mihail
Cecan Silvia
Dimitriu Alina

Tăut Dorina
Gafton Mihail

a judecat, în ședință publică, apelul părții civile Postolache Cristina, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Hîncești (sediul Central) nr.1-404/2021 din 19 ianuarie 2023, privind condamnarea lui,

Postolache Nicolae *****, a.n. ***** domiciliat în *****, studii medii incomplete, celibatar, persoane la întreținere nu are, nesupus militar, neangajat în câmpul muncii, invalid de gr. III, moldovean, cetățean al Republicii Moldova, anterior condamnat, antecedentele penale stinse,
- prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Central nr. 1-43/19 din 30.05.2019 în baza art. 190 alin.(1) Codul penal, la o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 120 ore;

învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1), art. 190 alin.(1), art. 190 alin. (1) Codul penal,

Termenul de examinare a cauzei în prima instanță: 30 noiembrie 2021 – 19 ianuarie 2023, în instanța de apel: 14 februarie 2023 – 05 aprilie 2023.

Procedura de citare legal executată.

Asupra apelului, în baza materialelor din dosar și a argumentelor prezentate în ședința de judecată, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești (sediul Central) nr.1-404/2021 din 19 ianuarie 2023 a fost hotărât: 1) S-a recunoscut Postolache Nicolae ***** vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Codul penal, și cu aplicarea art. 364¹ alin.(8) Codul de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis și cu suspendarea executării pe un termen de 2 (doi) ani. 2) În temeiul art.art.1 și 2 din Legea Nr. 243 din 24-12-2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, inculpatul Postolache Nicolae ***** s-a liberat de executarea pedepsei stabilite prin prezenta sentință. 3) S-a recunoscut Postolache Nicolae ***** vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Codul penal, și cu aplicarea art. 364¹ alin.(8) Codul de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis și cu suspendarea executării pe un termen de 2 (doi) ani. 4) În temeiul art.art.1 și 2 din Legea Nr. 243 din 24-12-2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, inculpatul Postolache Nicolae ***** s-a liberat de executarea pedepsei stabilite prin prezenta sentință. 5) S-a recunoscut Postolache Nicolae ***** vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Codul penal, și cu aplicarea art. 364¹ alin.(8) Codul de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis și cu suspendarea executării pe un termen de 2 (doi) ani. 6) În temeiul art.art.1 și 2 din Legea Nr. 243 din 24-12-2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, inculpatul Postolache Nicolae ***** s-a liberat de executarea pedepsei stabilite prin prezenta sentință. 7) Corpul delict – cardul bancar MAIB nr. 5102180061287013, recunoscut prin ordonanța din 22.03.2022, urmează a fi păstrat la materialele cauzei penale. 7) S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Creciun Doina și s-a încasat din contul lui Postolache Nicolae în beneficiul lui Creciun Doina, prejudiciul material cauzat prin infracțiune în mărime de 750 (șapte sute cincizeci) Euro, convertiți în lei moldovenești, la

cursul BNM, la data executării hotărârii cu titlu de despăgubiri pentru prejudiciul material cauzat și prejudiciul moral cauzat prin infracțiune, în mărime de 2000 (două mii) lei. 8) S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Botezatu Sergiu și s-a încasat din contul lui Postolache Nicolae în beneficiul lui Botezatu Sergiu, prejudiciul material cauzat prin infracțiune în mărime de 750 (șapte sute cincizeci) Euro, convertiți în lei moldovenești, la cursul BNM, la data executării hotărârii cu titlu de despăgubiri pentru prejudiciul material cauzat și prejudiciul moral cauzat prin infracțiune, în mărime de 2000 (două mii) lei. 9) În rest, acțiunile civile depuse de Creciun Doina și Botezatu Sergiu s-au respins ca neîntemeiate. 10) S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Postolache Cristina și s-a încasat din contul lui Postolache Nicolae în beneficiul lui Postolache Cristina, prejudiciul material cauzat prin infracțiune în mărime de 55 000 (cincizeci și cinci mii) lei. 11) În rest, acțiunea civilă depusă de Postolache Cristina s-a respins ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Postolache Nicolae, în perioada lunilor martie - iunie 2021, ora și data exactă de către organul de urmărire penală nu a fost stabilit, aflându-se pe str. Ștefan cel Mare, mun. Chișinău, vis-a-vis de magazinul „Unic”, urmărind scopul de cupiditate, intenținat, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii obiectului actului juridic anulabil, invocând posibilitatea facilitării unui contract de muncă în Israel pe numele lui Prepeliță Nicolae, contra unei sume de bani, prin comportament dolosiv și viclean, a dobândit ilicit de la ultimul, în două tranșe, bani în sumă de 600 euro, care conform ratei de schimb a BNM, echivalau 12710 lei și 5000 lei, astfel, cauzând părții vătămate un prejudiciu material considerabil în sumă de 17710 lei.

Tot el, continuându-și acțiunile sale infracționale, în perioada lunii august 2021, ora și data exactă de către organul de urmărire penală nu a fost stabilit, aflându-se pe str. Chișinăului, *****, în apropierea Gării Auto, urmărind scopul de cupiditate, intenținat, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii obiectului actului juridic anulabil, invocând posibilitatea facilitării unui contract de muncă în Israel pe numele lui Prepeliță Nicolae, contra unei sume de bani, prin comportament dolosiv și viclean, a dobândit ilicit prin intermediul lui Prepeliță Vasile, bani în sumă de 150 euro, care conform ratei de schimb a BNM, echivalau 3108 lei, astfel, cauzând lui Prepeliță Nicolae un prejudiciu material considerabil. Drept urmare, Postolache Nicolae prin acțiunile sale infracționale, i-a cauzat lui Prepeliță Nicolae o daună considerabilă în sumă totală de 20818 lei.

Astfel, acțiunile lui Postolache Nicolae au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 190 alin. (1) Codul penal după indicii calificativi: „escrocheria – adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin inducerea

în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii obiectului actului juridic anulabil, dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv și viclean, care a produs daune considerabile”.

La fel, Postolache Nicolae, pe parcursul lunii august 2021, cât și în ziua de 02.09.2021, ora exactă nefiind stabilită, urmărind scopul bine determinat de a dobândi bunurile altei persoane, în timp ce se afla la terasa localului “Coffe&Burger” din *****, str. Chișinăului 10A, a manifestat comportament dolosiv și viclean față de cetățenii Creciun Doina și Botezatu Sergiu, și, abuzînd de încrederea lor, i-a indus în eroare și le-a prezentat ca adevărată fapta mincinoasă, precum că va contribui la perfectarea legală a actelor pentru migrarea și angajarea acestora în câmpul muncii în Israel, după care, cu acordul viciat al ultimilor, a obținut și a însușit ilegal de la ei, în două tranșe suma totală de 1500 euro, ce constituie echivalentul a 30 900 lei MD, prin ce le-a cauzat daune considerabile.

Astfel, acțiunile lui Postolache Nicolae au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 190 alin.(1) Codul penal după indicii calificativi: „escrocheria – adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii și părților actului juridic nul sau anulabil, determinată de comportamentul dolosiv și viclean, care a produs daune considerabile”.

Tot el, în intervalul de timp de la data de 11.10.2021 pînă la data de 09.12.2021, aflîndu-se în mun. Chișinău, str. Albișoara 12 ap. 45, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzînd urmările lor și admițînd în mod conștient survenirea acestor urmări, avînd scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase și anume sub pretextul primirii unor mijloace financiare a obținut acces la cardul salarial “MAIB”, cu nr. 5102180061287013, aplicația “MAIB” și buletinul de identitate a cet. Postolache Cristina a.n. 1989, unde ulterior cu datele personale a ultimei a solicitat în mod online de la compania “Iute Credit “ suma de 40 000 lei, ulterior de la aceeași companie suma de 5 000 lei, iar de la compania “ Vcredit” suma de 10 000 lei. Astfel, în urma acțiunilor ilicite comise de Postolache Nicolae, părții vătămate i-a fost cauzat un prejudiciu material considerabil în sumă de 55 000 lei.

Astfel, acțiunile lui Postolache Nicolae au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 190 alin.(1) Cod penal după indicii calificativi : „escrocheria – adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii determinată de

comportamentul dolosiv sau viclean, care a produs daune considerabile”.

3. Nefiind de-acord cu sentința instanței de fond, partea civilă Postolache Cristina, în termen legal, a declarat apel împotriva sentinței Judecătoriei Hîncești (sediul Central) nr.1-404/2021 din 19 ianuarie 2023, solicitând admiterea cererii de apel, casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care acțiunea civilă înaintată de Postolache Cristina să fie admisă cu încasarea din contul inculpatului Postolachi Nicolae în beneficiul părții vătămate Postolache Cristina a sumei de 75000 lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune.

4. În motivarea apelului partea civilă invocă că, sentința instanței de fond în latura civilă ce o privește pe Postolache Cristina este neîntemeiată și pasibil de a fi casată. Consideră că, la emiterea soluției de admitere parțială a acțiunii civile depusă de Postolache Cristina, instanța de fond a aplicat eronat prevederile legii materiale și procesual penale, or, conform materialelor cauzei s-a stabilit cu certitudine că, prin acțiunile ilegale ale lui Postolache Nicolae, au fost încheiate mai multe contracte de împrumut din numele lui Postolache Cristina, fiindu-i cauzat astfel un prejudiciu în sumă de 75 000 lei. Enunță că, este incorectă abordarea instanței de judecată precum că, „... prin acțiunea civilă înaintată se face referire la mai multe contracte de credit nebanca și alte sume de bani, contracte ce nu au fost incluse în actul de învinuire adus lui Postolache Nicolae”, or, la materialele cauzei penale au fost administrate probe pertinente prin care se demonstrează că prejudiciul material cauzat prin infracțiune constituie suma de 75000 lei, dar nu 55000 lei, după cum a stabilit instanța de fond. Invocă că, odată ce a fost demonstrat faptul că anume inculpatul Postolache Nicolae este persoana care a contractat împrumuturile și a intrat în posesia banilor în sumă de 70000 lei, prin extragerea acestora din contul părții vătămate Postolache Cristina, acțiunea civilă urma a fi admisă integral.

5. În ședința instanței de apel, *procurorul* a solicitat admiterea apelului declarat de partea vătămată în sensul formulat. *Avocatul Gafton Mihail în interesele inculpatului Postolache Nicolae* a solicitat respingerea apelului declarat, ca fiind nefondat. *Partea civilă Postolache Cristina și inculpatul Postolache Nicolae*, nu s-au prezentat în ședința instanței de apel din motive necunoscute, fiind înștiințați legal despre locul, data și ora examinării cauzei. Astfel, că Colegiul Penal consultând părțile și ghidându-se de rigorile art. 412 alin. (5) Codul de Procedură Penală, a dispus judecarea apelului în absența acestora.

6. Audiind participanții prezenți, examinând materialele cauzei penale, Colegiul penal consideră cererea de apel declarată de partea civilă Postolache Cristina ca fiind nefondată și pasibilă de a fi respinsă, din următoarele

considerente.

7. Conform art.400 alin. (1) Codul de procedură penală, *sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate.*

8. Conform art.414 alin.(1)-(2) Codul de procedură penală, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.* Prin urmare, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată declanșat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că, provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat.

9. Conform art.415 alin.(1) – (2) Codul de procedură penală, *instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă: a) apelul a fost depus peste termen, cu excepția cazurilor prevăzute în art.402; b) apelul este inadmisibil; c) apelul este nefondat; 2) admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță; 3) admite apelul, casează sentința primei instanțe și dispune rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată. Rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată se dispune numai atunci când nu a fost citat inculpatul, nu i s-a asigurat dreptul la interpret, nu a fost asistat de un avocat sau au fost încălcate prevederile art. 33-35. Sentința poate fi casată numai cu privire la unele fapte sau persoane ori numai în ce privește latura penală sau latura civilă, dacă aceasta nu împiedică soluționarea justă a cauzei.*

10. La pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Postolache Nicolae a săvârșit infracțiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor. De asemenea, prima instanță corect a calificat faptele inculpatului în baza art. 190 alin.(1) Codul penal conform semnelor calificative:,, *escrocheria – adică dobândirea ilicită a*

bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii obiectului actului juridic anulabil, dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv și viclean, care a produs daune considerabile”.

11. Colegiul penal reține că, sentința se contestă doar în partea acțiunii civile depusă de Postolache Cristina, temei pentru a interveni în sentință din oficiu, în partea încadrării juridice conform art. 409 alin.(2) Cod procedură penală, lipsește.

12. Conform art. 219 alin. (1)-(4) Codul de procedură penală, *acțiunea civilă în procesul penal se intentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanței de judecată, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia. Persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot intenta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin: 1) restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvârșirii faptei interzise de legea penală; 2) compensarea cheltuielilor pentru procurarea bunurilor pierdute ori nimicite sau restabilirea calității, aspectului comercial, precum și repararea bunurilor deteriorate; 3) compensarea venitului ratat în urma acțiunilor interzise de legea penală; 4) repararea prejudiciului moral sau, după caz, a daunei aduse reputației profesionale. Prejudiciul material se consideră legat de săvârșirea acțiunii interzise de legea penală dacă el se exprimă în cheltuieli pentru: 1) tratamentul părții vătămate și îngrijirea acesteia; 2) înmormântarea părții vătămate; 3) plata sumelor de asigurare, indemnizațiilor și pensiilor; 4) executarea contractului de depozit al bunurilor. La evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranței în viață, pierderea onoarei prin defăimare, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc.*

13. Conform art. 220 alin. (1-3) Codul de procedură penală, *acțiunea civilă în procesul penal se soluționează în conformitate cu prevederile prezentului cod. Normele procedurii civile și normele procesului de mediere a litigiilor civile se aplică dacă ele nu contravin principiilor procesului penal și dacă normele procesului penal nu prevăd asemenea reglementări. Hotărârea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil și ale altor domenii de drept.*

14. Conform prevederilor art. 19 Codul civil, *(1) persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a*

prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel, (2) se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum și profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat), (3) repararea prejudiciului presupune repunerea persoanei lezate în situația în care s-ar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea.

15. Potrivit art. 58 alin. (1) Codul de procedură penală, *se consideră victimă orice persoană fizică sau juridică căreia, prin infracțiune, i-au fost aduse daune morale, fizice sau materiale. Victima are un interes în cadrul procesului penal și este interesată în rezultatele acestuia.*

16. Din materialele cauzei penale, instanța de apel concluzionează că, în cadrul examinării cauzei în primă instanță, Postolache Cristina a depus acțiune civilă, prin care a solicitat încasarea din contul lui Postolache Nicolae în beneficiul ei a prejudiciului material în mărime de 70 000 lei. Prima instanță, prin sentința contestată s-a pronunțat în favoarea admiterii parțiale a acțiunii civile depusă de Postolache Cristina cu încasarea de la inculpatul Postolache Nicolae în beneficiul acesteia a prejudiciului material în sumă de 55 000 lei. În rest acțiunea civilă depusă de Postolache Cristina s-a respins ca neîntemeiată.

17. Potrivit prevederilor art. 325 alin. (1) din Codul de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

18. Colegiul notează că, potrivit rechizitoriului și materialelor cauzei penale, s-a stabilit că, inculpatul Postolache Nicolae a solicitat în mod online de la compania “Iute Credit “ suma de 40 000 lei, ulterior de la aceeași companie suma de 5 000 lei, iar de la compania “ VCredit” suma de 10 000 lei, cauzând părții vătămate un prejudiciu material considerabil în sumă de 55 000 lei. Totodată, fiind audiat în ședința de judecată în instanța de fond inculpatul Postolache Nicolae a declarat că *„A sunat la companii de creditare, la Iute Credit și Victoria Credit, și s-a prezentat ca Postolache Cristina , a sunat în mod online, a depus cererea online la credit, la IuteCredit de 40 000 lei, la Victoria 10 mii, ulterior la Iute încă o solicitare de 5 mii lei”.*

19. În contextul circumstanțelor reliefate, Colegiul Penal reține că, instanța de fond, corect și justificat a soluționat acțiunea civilă depusă de Postolache Cristina, or, instanța de judecată nu este în drept să incrimineze persoanei o faptă, atâta timp cât organul de urmărire penală nu a acumulat în acest sens probe concludente, pertinente și nu a indicat această faptă în rechizitoriu. Prin rechizitoriu este incriminată (în raport cu partea vătămată respectivă) fapta de luare a sume de 55000 lei și nu este incriminată fapta de 75000 lei (sau încă o

faptă referitor la suma de 20000 lei).

20. În ordinea celor relevate, Colegiul penal nu are temei de a interveni în sentința instanței de fond în partea în care aceasta a dispus admiterea parțială a acțiunii civile înaintată de partea civilă Postolache Cristina, or în speță s-a constatat că prin acțiunea civilă depusă, Postolache Cristina face referire la mai multe faăte, mai multe contracte de credit nebancar și alte sume de bani, ce nu au fost incluse în actul de învinuire.

21. Reieșind din considerentele expuse supra, Colegiul Penal concluzionează că, argumentele în partea ce se referă la acțiunea civilă, invocate în cererea de apel depusă de partea civilă Postolache Cristina împotriva sentinței Judecătoriei Hîncești (sediul Central) nr.1-404/2021 din 19 ianuarie 2023 sunt neântemeiate și urmează a fi respinse, iar sentința atacată menținută fără modificări.

22. În conformitate cu art.415, 417-418 Codul procedură penală, Colegiul penal –

D E C I D E :

Se respinge apelul părții civile Postolache Cristina declarat împotriva sentinței Judecătoriei Hîncești (sediul Central) nr.1-404/2021 din 19 ianuarie 2023 și se menține această sentință fără modificări.

Decizia este executorie și poate fi supusă recursului la Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova în termen de 30 zile din momentul pronunțării deciziei motivate.

Decizia motivată pronunțată public la 17 mai 2023, ora 14.00.

Președintele ședinței,
judecător

Spoială Alexandru

judecător

Diaconu Mihail

judecător

Cecan Silvia